

«Τὸ ἔμπα καὶ τὸ ἔβγα τοῦ κόσμου»

ΓΚΟΥΦΑ - ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΝΟΜΑΖΕΤΑΙ Ὀρφέας. Είναι ένα ωραίο και απροσάρμοστο παιδί... Ἀλλά σὲ ποια πραγματικότητα: Μιά ἀτίθαση εὐαισθησία ἀντιγραφειοκρατική, μια κουν δουρική ἀντι - πεζότητα φαίνεται νὰ εἶναι στὴν ἀρχὴ ὅ,τι ὁδηγεῖ τὴν ψυχὴ τοῦ Ὀρφέα. Εἴκοσι φυγὲς ἀπὸ εἴκοσι διαφορετικές μισοδημιουργημένες καταστάσεις σὲ εἴκοσι ξένες καὶ διαφορετικές χώρες... Τί γυρεύει; Εἶναι ὁ ἐραστὴς τῶν πλοίων πού σαλπάρουν, τῶν σιδηροδρομικῶν σταθμῶν καὶ τῶν λιμανιῶν; Τί θέλει; Ἀλλά ἀποκαλύπτεται σιγά - σιγά ὅτι ὁ συμβιασμός πού δὲν παραδέχεται ὁ πειραιώτης Ὀρφέας εἶναι ὁλότελα διαφορετικός ἀπὸ κείνον πού ἀρνείται ὁ Ὀρφέας τῆς σύγχρονης γαλλικῆς δραματού-

του. Βρίσκει καὶ τὸν τάφο τοῦ πατέρα του στὴ Γερμανία, καὶ χάρις στὴν ἐπιμονὴ καὶ τὰ τεχνάσματά του βρίσκει καὶ τὸν καταδότη του. Καὶ τὸν δαίπουμε κι ἐμεῖς. Εἶναι ἓνας σκληρὸς καὶ μουντὸς «κύριος», μὲ νεκρωμένη μέσα του τὴν ἀνθρώπινη καλωσύνη. Γιά ἓναν συνεργάτη τοῦ κατακτητοῦ καὶ καταδότη ἡρώων τῆς ἀντιστάσεως κάποια νέμεσι περιμένει ὁ θεατὴς. Ἀλλὰ βλέπει τὴν πολιτεία νὰ μὴν τὸν τιμωρῇ καὶ τοὺς συγγραφεῖς - τοὺς κατήγορους τῆς πολιτείας - νὰ μὴν τὸν τιμωροῦν κι αὐτοί, οὔτε μὲ τὸ χέρι τῆς Μοίρας (εἶναι συνεπὲς μετὰ τὴν ἀπορία τους νὰ τὴν ἀγνοοῦν), οὔτε καὶ μὲ τὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων. Ἡ θεία δικαιοσύνη δὲν κυδεύει πιά καὶ ἡ ἀνθρώπινη δικαιοσύνη δὲν κυδεύει ἀκόμα. Σ' αὐτὸ τὸ κενὸν μέσα αἰσθάνονται τοποθετημένοι οἱ ἥρωες αὐτοῦ τοῦ δράματος.

Ὁ Βασίλης Διαμαντόπουλος παίξει ἓναν ἄνθρωπο πού ἡ πολιτεία τοῦ ἔχει ἐμπιστευθῇ πολὺ ὀπεύουνη ἐξουσία, τὸν λιμενάρχη πού ἔχει στὰ χέρια του τὴν ὑπόθεσι τοῦ Ὀρφέα καὶ πού οἱ συνθέτες τὸν ἀντικαθίστανε ἀναμετρήσιμη πόσο βαρειά εἶναι ἡ εὐθύνη τῆς δικαιοσύνης ὅταν δὲν δέχονται ὅλοι νὰ σηκώσουν τὸ βάρος της ὅταν μερικοὶ πού ἔχουν λόγους, ἀτρέμουν τὰ ὄπλα της κατορθώνουν νὰ ἔχουν στὸ πλευρὸ τους τὴν συμμαχία τῆς ἀρχῆς. Ὁ Διαμαντόπουλος δίνει τὴν ψυχὴ του σ' αὐτὸν τὸν δίκαιον ἄνθρωπο πού μπλέκεται μέσα στὸν ἴστό της καλῆς θελήσεως καὶ τῆς κατανόησης πού στήνει μόνος του γιὰ νὰ συλλάβῃ τὸ μυστικὸ τοῦ Ὀρφέα χωρὶς νὰ κἀν κακὸ. Εἶναι ἓνας ρόλος πού τοῦ ταιριάζει: Βγάζει στὸ φῶς ἐκεῖνα τὰ ἀπέραντα ἀποθέματα τοῦ ἀνθρώπινου ἡλεκτροσμοῦ πού δονοῦν τὸν ἀνθρώπινον μηχανήτη πού εἶναι ἡ καρδιά του. Ἰδίως οἱ στιγμὲς ὅπου ρωτοῦν τὰ μάτια του πολὺ πὶο πολὺ ἀπ' ὅ,τι ρωτᾷ μετὰ τὰ λόγια, εἶναι ἀπὸ τίς καλύτερες πού ἔχει προσφέρει ὁ Βασίλης Διαμαντόπουλος στὸ κοινόν.

Ἡ Μασία Ἀλκαίου, ἡ γυναίκα τοῦ σκοτωμένου καὶ μάνα τοῦ φερριζωμένου Ὀρφέα, ἐκφράζει μὲ ἐνταση τὸν πόνο τῆς γυναίκας πού ἔχει καὶ ἀπὸ τὸν πόλεμο σ' ὅ,τι ἀγάπησε: τὸν ἄντρα της, τὸ σπλάχνο της, τὴν ἐλπίδα της.

Ὁ Λευτέρης Βουρνᾶς ἔδωσε στὸν Ὀρφέα καὶ τὸ μυστήριο καὶ τὴν πονεμένη λεβεντιά πού θέλει ὁ ρόλος.

Ὁ Θόδωρος Κατσαδράμης περιγράφει μὲ ἐξαιρετικὴ ἀκρίβεια τὰ πνιγρὰ ὄρια τῆς ψυχῆς ἓντος γραφειοκράτη. Ἡ Λήδα Πρωτοψάλτη εἶναι ἓνα δροσερὸ, διασκεδαστικὸ καὶ ἐξυπνὸ κορίτσι τῆς γειτονιάς. Πολὺ καλὴ. Ἡ Χριστίνα Κουτσουδάκη εἶχε ἀλήθεια καὶ θέομη στὸ ρόλο τῆς Κατίνας. Ὁ Γιώργος Δήμος ἐνσάρκωσε τὸν «κύριο» πού δὲν ἔχει πίστι. Ἡ Κατερίνα Παπανίκα τὴν κοπέλλα πού δὲν στερεῖ ποτὲ ἡ πίστι της.

ΑΛΕΞΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

γίας. Μιά κηλίδα ἀποκαλύπτεται, στοὺς κόλπους τῆς κοινωνίας ὅπου ζῇ ὁ δικός μας Ὀρφέας ἀλιώτικα φαρμακερὴ καὶ ἀηδιαστικὴ ἀπὸ τὴ γουρουνιά τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ὑποκόσμου ὅπου ἀρνείται νὰ δουτηχτῇ ὁ Γάλλος Ὀρφέας, ὁ Ὀρφέας τοῦ Ἀνοῦϊγ.

Κάτι εἶναι σάπιο στὸ λιμάνι αὐτοῦ τοῦ λιμενάρχη. Αὐτὸ θὰ κινήσῃ νὰ βρῇ ὁ Ὀρφέας. Σὰν τὸν Ἀμλετ, τιμωρὸ ἑνὸς ἄλλου Ἀμλετ, πατέρα δόλια σκοτωμένου, πού ἡ σκιά του τοῦ ζητεῖ ἐκδίκησι - ἐκδίκησι ἑνὸς φονιά πού ζῇ καὶ βασιλεύει - ἔτσι εἶναι καὶ ὁ Ὀρφέας τιμωρὸς ἑνὸς ἄλλου Ὀρφέα, πατέρα δολιωτάτα σκοτωμένου πού κι αὐτὸς ζητεῖ ἐκδίκησι ἀπὸ ἓναν φονιά πού εὐημερεῖ καὶ ἔχει τὴν ἐξουσία στὸ πλευρὸ του.

Ὁ πατέρας Ὀρφέας ἀγωνίστηκε μὲ μεγάλο θάρρος στὴν ἀντίστασι. Πιάστηκε ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς ἓνας συνεργάτης τῶν Γερμανῶν τὸν κατέδωσε τὸν πῆραν στὴ Γερμανία σὲ στρατόπεδο συγκεντρώσεως καὶ τὸν ἐκτέλεσαν. Ὁ γιὸς Ὀρφέας ἀγωνίζεται τώρα νὰ ξαναβοῇ τὰ ἴγνη τοῦ ἄτιμα σκοτωμένου πατέρα καὶ τοῦ προδότη